

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 20-01-2021
Enhed: BESS
Sagsbeh.: DEPMAHA
Sagsnr.: 2100219
Dok. nr.: 1539527

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 19. november 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 347 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet af ikkemedlem af udvalget (MFU) Torsten Gejl (ALT).

Spørgsmål nr. 347:

”Hvad er Statens Serum Instituts risikovurdering af danske svinebedrifter, når det gælder udbredelse af en multiresistent bakterie?”

Svar:

Til brug for besvarelsen har Sundheds- og Ældreministeriet indhentet bidrag fra Statens Serum Institut (SSI). SSI oplyser følgende:

”Udvikling af antibiotikaresistens i bakterier er i udgangspunktet en stokastisk (tilfældig) begivenhed, som påvirkes af det miljø bakterierne lever i, herunder bl.a. selektionstryk fra anvendelsen af antibiotika. Et redskab i forhold til at forhindre, at multiresistente bakterier breder sig er at have en løbende overvågning og handle, hvis der sker en uhensigtsmæssig udvikling i forekomsten af resistens. Antibiotikaforbruget og udviklingen af resistente bakterier overvåges af SSI og DTU Food og publiceres i den årlige DANMAP rapport (www.Danmap.org).

SSI overvåger udviklingen af antibiotikaresistens i en række bakterier, der enten kan forårsage fødevarebåren smitte (f.eks. Salmonella og Campylobacter) eller være en risiko for hospitalssmitte (f.eks. methicillin resistente Staphylococcus aureus (MRSA), vancomycin resistente enterokokker (VRE) og carbapenemase producerende enterobacteriaceae (CPE). Som nationalt referencelaboratorium er SSI en del af et EU-netværk, der indberetter fund af nye antibiotikaresistente organismer til bl.a. European Center for Disease Control (ECDC). Derudover samarbejder SSI med DTU Food og Fødevarestyrelsen (FVST) i udbrudshåndtering af fødevarebårne bakterier, ligesom bl.a. Københavns Universitet (KU) og FVST er involveret i den veterinære overvågning. Det Veterinærmedicinske Råd og Det Nationale Antibiotikaråd under hhv. FVST og Sundheds- og Ældreministeriet rådgiver omkring antibiotikaforbrug til husdyr.

Forbruget af antibiotika i svinebesætninger udgør ca. 75 % af det samlede forbrug til dyr (se figur 1), hvor forbruget af antibiotikatyper kan have betydning for hvilke resistenser, der udvikles i bakterierne. Forbruget reguleres igennem ”Gult Kort-ordningen”, der har til hensigt at reducere forbrug af antibiotika, som menes at selektere for zoonotiske bakterier. Spredning af antibiotikaresistente bakterier i svinebesætninger og til mennesker er senest set i forbindelse med husdyr-MRSA. Husdyr-MRSA overvåges løbende i dyr og mennesker af FVST og SSI. I 2019 var 95% i de testede danske svinebesætninger positive for husdyr-MRSA. I husdyr-MRSA er det vist, at de undertyper, der har spredt sig mest i danske svinebesætninger, har et antibiotikaresistensmønster, der korrelerer med forbruget af bestemte antibiotika. Antibiotikaforbruget til svin kan således have været med til at fremme spredningen af husdyr-MRSA.

En risikoanalyse af spredningen af husdyr-MRSA blev udarbejdet i 2017 af en ekspertgruppe med deltagelse fra SSI, DTU, KU, Danske regioner, FVST, Dyrlægeforeningen m.fl. nedsat af Miljø- og Fødevarerministeriet. Rapporten kan læses her:

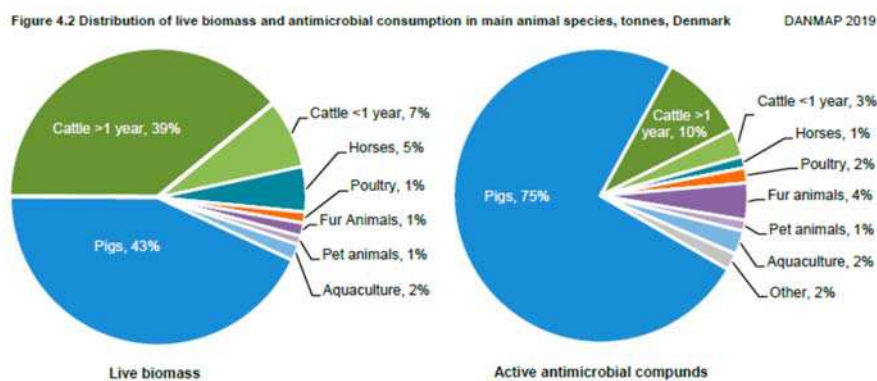
https://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/MFVM/MRSA_rapport.pdf

Heri fremhæves det bl.a. at husdyr-MRSA er en del af et globalt problem omkring resistensudvikling, hvor andre resistente bakterier, f.eks. carbapenemase producerende organismer, vancomycin resistente enterokokker og resistente typer af Clostridium difficile er større trusler end MRSA mod den humane sundhed. Effektive midler til at begrænse spredningen fra svinestaldene fremhæves øget hygiejne. Disse tiltag er implementeret med bl.a. indførelse af bedefaciliteter, obligatorisk bad og omklædning efter endt arbejde samt hygiejnekursus for alle ansatte i svinestaldene. Derudover fremhæves behovet for et fortsat fokus på at begrænse antibiotikaforbruget i svinebesætninger. Vurderingerne i rapporten er fortsat relevante, da niveauet af MRSA ikke har ændret sig væsentligt.

Overvågningen af resistensforekomsten i danske svin omfatter foruden MRSA også Escherichia coli, enterokokker og salmonella baseret på stikprøver udtaget ved slagting.

Risikoen for at der introduceres eller opstår nye resistensmekanismer i bakterier i svinebesætningerne er reel, som eksemplificeret ved husdyr-MRSA. Den løbende overvågning bidrager til, at nye resistensmekanismer opdages, og at der kan iværksættes initiativer til at begrænse spredningen fra staldene. Beredskabet er etableret imellem FVST, SSI, DTU og KU og justeres løbende i forhold til nye fund. Man kan ikke forhindre at bakterier med nye egenskaber opstår, men man kan sænke risikoen for dette samt at der sker spredning fra staldene, ved kontinuerligt at have fokus på at begrænse brugen af antibiotika, styrke overvågningen samt forbedre smittebarriererne.

Figur 1. Fordeling af levende biomasse og samlet antibiotikaforbrug i danske husdyr

”

Jeg kan henholde mig til bidraget.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Maja Holm Andreasen